

Få ett s. af en häst. S. med lie. — Bildar åtskilliga sammansättningar, såsom: Klubbslag, Hammarslag, Dråpslag, m. fl. — 5) Se *Klockslag*. Klockan 10 på s-et. — 6) Hvarje särskilt spritning af pulsen. Pulsslag. *Pulsen gör 60 s. i minuten.* — 7) Se *Åkslag*. *Åskan gick; s. på s. hördes.* — 8) Se *Fällslag*. *S-et vid Leipzig.* — 9) I ett ögonblick, liksom genom ett erhållet slag, påkommande sjukdom, hvarvid all sansning fullkomligt förloras, alla frivilliga rörelser upphöra, men lifsförrättningarna oförryckt fortgå. *Få s. Blifva rörd af s. Han fick s. i ena armen. Dö af s. — Syn.* Apoplexi. — 10) (om hö) *Ligga på s.*, vara utbredt till torkning. — 11) Drill i sång. Såges isynn. om vissa fåglar. *Vaktelns, näktaregalens s. Fåglarne slå sina s.* — 12) Tur bort och åter, då man går; spatsergång, spatsertur, gångtur. *Låt oss göra ett s. på bron. Blott ett s. till; sedan vänder jag om.* — 13) (sjöt.) a) Det vägstycke, som ett fartyg under kryssning på någondera bogen tillryggalägger. *Göra ett s. Vi gjorde s. på s.* — b) *S-et*, rundningen emellan ett fartygs sida och dess botten. — 14) (jäg.) a) Bugt, som uppjagadt djur gör. *Haren gjorde ett s.* — b) Såges om de för jägaren omärkliga tecken, att djur passerat eller finnes, hvilka utaf hundens fina organer bemärkas. *Hunden har fått s., har s., har väder af vildt. Följa s-et. Tappa s., förlora dessa tecken.* — 15) Hvarf, gång. *Skärpet går tre s. om lifvet. Vrida om nyckeln två s. Han nös flera gånger å s., å rad.* — 16) Se *Slagbur* och *Dufslag*. — 17) Brädet vid ingången till ett dufhus. — 18) Se *Skärmtak*, 2. — 19) Tillbakaviken kant på ett klädesplagg. *S. på en väst, en rock.* — 20) a) Utslag vid vägning. — b) (fig.) Afgörande, utslag. *Det gjorde s. i saken.* — 21) Den cirkel inuti en tornklocka, som vid ringningen träffas af kläppen. — 22) Banen på en hammare. — 23) (fig.) Motgång, olycka. *Ett hårdt s. har drabbat mig.* — 24) Art, sort. *Olika s. af fisk, af säd, frukt, vin. Russin af bästa s. Af hvilket s.? Af hvad för s.? I sitt s. det bästa. Fåglar af samma s. Frukt af godt s. Säd af alla s. Alla s-s säd. Alla s-s böcker. Folk af det s-et ell. det s-s folk, som...* *Hvad är det för s-s vin?* Uttrycket *Ett s-s* brukas, för att beteckna något ovisst, obestämdt, något som i vissa afseenden liknar ett annat, äfv. i föraktlig mening, t. ex.: *Ett s-s kappa. Ett s-s förevändning. Ett s-s halsherre. Hvad för s-s?* hvilket slag? hvilken art, sort? äfv. (fam.) *hvad! huru? hvaba? Hvad är det för s.?* (tonvigten på *är*) *hvad är det? hvad står på? Hvad är det för s.?* (tonvigten på *det*) såges i förebrående, tillrättavisande, harmen eller hotande ton, ungefär i samma mening som: *Hvad betyder det? Hvad vill det säga?* (Fam.) *Det var annat s., bättre upp.*

SLAGA, f. 1. Redskap, som brukas till tröskning, bestående af en käpp med en träklump i ändan, fästad medelst en rem ledigt vid ändan af ett skaft, så att den fritt kan svängas omkring i luften, då man dermed slår på den öfver loggölvvet utbredda säden.

SLAGANFALL, n. 5. Anfall af sjukdomen Slag.

SLAGARE, m. 5. En, som slår. Endast i sammansättningar, såsom: Repslagare, Guldslagare, m. fl.

SLAGATTACK (' - -'), s. m. 3. Se *Slaganfall*.

SLAGBALK, m. 2. Balk, som kan fällas ned. **SLAGBALSAM**, m. 3. Ett slags konstgjord balsam emot anfall af slag.

SLAGBJÖRN, m. 2. Benämning på björnar af största slaget.

SLAGBOG, m. 2. (sjöt.) Se *Lof*, I.

SLAGBOM, m. 2. pl. — *bommar*. 1) Bom, som kan fällas ned eller slås före, till att stänga en öppning. — 2) Det trä på en väfstol, hvarmed vid väfning inslaget tillslås.

SLAGBORD, n. 5. 1) Se *Fällbord*. — 2) Se *Slagbom*, 2.

SLAGBUR, m. 2. Gillrad bur till fågelfångst.

SLAGDÄNGA, f. 1. (fam.) Gatvisa.

SLAGFALK, m. 2. En art af Falksläktet, 1 fot 8 tum lång, ofvan gråbrun, inunder hvit. *Falco Lanarius*.

SLAGFJÄDER, m. 2. pl. — *fjädrar*. 1) Den största fjädern i ett bösslås. — 2) Se *Vingpenna*.

SLAGFLUSS, m. 3. Se *Slag*, 7.

SLAGFÄLT, n. 5. Platsen för ett fältslag. [Slagfält.]

SLAGFÄRDIG, a. 2. Färdig till strid. *S. armé*.

SLAGG, m. sing. 1) Hvad som vid metallers bearbetning i eld, isynn. vid malmers smältning, afgår, bestående af oxiderad metall jemte malmernas jordaktiga och stenartade delar. — 2) Ett slags vulkanisk stenart. — 3) Se *Snöglopp*. — *Ss. S-artad, -hög, -skorpa*.

SLAGGA, v. impers. 1. (fam.) Se *Gloppa*.

SLAGG-GROP, f. 2. Grop, hvori slag vid masugnar får utrinna.

SLAGGHÅL, n. 5. Hål, hvarigenom slaggen utrinna, vid masugn eller smideshård.

SLAGGIG, a. 2. I. Full af slag.

SLAGGIG, a. 2. II. (pop.) Se *Gloppig*.

SLAGGLUTA, f. 1. Redskap, hvarmed slagg utrakas.

SLAGGSAND, m. sing. Sand, blandad med vulkanisk slag.

SLAGGSPETT, n. 5. Spett till ett slagghåls öppnande.

SLAGGTÅNG, f. 3. pl. — *tånger*. Stor tång, hvarmed slagg uttages ur ugnen.

SLAGGUGN, m. 2. Ugn, som brukas till smältning af slag.

SLAGGULD, slag-güllid, n. sing. Se *Knallguld*.

SLAGGVARP, n. 5. Hög af slag.

SLAGGÅNG, slag-gång, m. 2. (skepp.) Gång i skeppsrummet på ömse sidor från aktern till förn.

SLAGGÖGA, n. 4. pl. — *ögon*. Se *Slagghål*.

SLAGHAMMARE, m. 2. pl. — *hamrar*. Hammare, hvarmed arken slås vid bokbindning.

SLAGHÖK, m. 2. 1) Ett slags roffågel, ofvan mörkbrun, med svart näbb och gula ben. *Falco apivorus*. — 2) Ett slags fordom bruklig krok-sabel.

SLAGJERN, n. 5. Sax till djurfångst.

SLAGKLOCKA, f. 1. Ur, försedt med slagverk.

SLAGKRUT, n. sing. En sort krut, som användes blott genom stark mekanisk inverkan, t. ex. ett hårdt slag.

SLAGKRUTSGEVÄR, n. 5. Gevär med slagkrutslås.

SLAGKRUTSHATT, m. 2. eller

SLAGKRUTSHUF, m. 2. pl. — *hufvar*. Se *Knallhatt*.

SLAGKRUTSLÅS, n. 5. Bösslås, inrättadt för